

Skolverket
remiss.design@skolverket.se

Yttrande avseende remiss av föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter, 9.1.1-2017-1990

Konstfack har av Skolverket ombetts att skicka in synpunkter på rubricerad remiss och väljer att kommentera förslaget till ny klassificering av ämnet design samt förslaget till ny skrivning om ämnet design i SKOLFS 2011:159. Synpunkter och ändringsförslag redovisas nedan.

Sammanfattning

Konstfack stödjer Skolverkets förslag om att omklassificera ämnet design från ett yrkesämne till ett visst ämne.

När det gäller beskrivningen av den ämneskompetens som anses relevant för ämnet design har Konstfack en del synpunkter. Den viktigaste synpunkten handlar om att stryka kravet på högskolepoäng i teknik för att bildlärare ska få designbehörighet. Konstfacks huvudförslag till skrivning i SKOLFS 2011:159 utgörs av förslag A där samtliga synpunkter återspeglas.

Omklassificering av ämnet design

Konstfack välkomnar Skolverkets översyn av ämnesklassificeringar och ser samtidigt att den dubbelklassificering¹ som tidigare föreslagits inte verkar vara aktuell.

En omklassificering av ämnet design från ett yrkesämne till ett visst ämne medger ändå möjligheter till en bredare syn på ämnet och flera vägar till behörighet. Därför stöder Konstfack i huvudsak förslaget med vissa förbehåll gällande de föreslagna skrivningarna i SKOLFS 2011:59.

En lärares kompetens för ämnet design (SKOLFS 2011:159)

Designämnet i gymnasieskolan är brett och undervisningen ska bland annat ge eleverna kunskaper om designprocessen, förmåga att utföra en designprocess samt kunskaper om design och designerns roll. Ämnet återfinns, förutom på yrkesprogram, bland programfördjupningarna

¹ I exempelvis det yttrande som lämnades av Konstfack till Utbildningsdepartementet avseende SOU 2017:51 föreslås en dubbelklassificering av flera ämnen för att tydligt visa att det finns olika möjligheter att nå relevant kompetens.

på gymnasieskolans estetiska program och på teknikprogrammet. Ämnets syfte är starkt kopplat till produktutveckling samtidigt som det estetiska perspektivet är framträdande.²

Konstfack delar därför Skolverkets syn på möjligheterna till komplettering för behörighet i ämnet design för lärare som redan har behörighet i bild eller teknik. Utöver detta har Konstfack några viktiga synpunkter med därtill hörande förslag på kompetensbeskrivningar.

Krav på poäng i teknik för bildlärare

Konstfack ifrågasätter starkt kravet på poäng inom teknik **i tillägg till** poäng inom design för att bildlärare ska få behörighet i ämnet. Texten ”och 30 högskolepoäng inom teknik” bör därför strykas under punkt 2. Förslag till ny skrivning om det **endast** är denna ändring som genomförs utgörs av förslag C nedan.

Poängomfattning i design

Konstfack anser att 30 högskolepoäng inom design är för lite för att kunna bedriva en kvalitativ undervisning inom ett så pass brett ämne och föreslår därför att kravet på antal poäng i design sätts till 60 under både punkt 1 och punkt 2. Förslag till ny skrivning, om denna ändring genomförs **tillsammans med** ändringen i förslag C, utgörs av förslag B nedan.

Produktutveckling

Konstfack ser på produktutveckling som ett område som i många fall kan anses vara inkluderat inom området design. Högskolepoäng i produktutveckling bör därför kunna strykas från kompetensbeskrivningen under punkt 1 och punkt 2. Skulle någon ha läst kurser i produktutveckling som utformats på ett sådant sätt att innehållet inte kan anses tillhöra området design bör dessa kurser inte heller ses som relevanta för undervisning i ämnet. Förslag till ny skrivning, om denna ändring genomförs **tillsammans med** ändringarna i förslag C **och** B, utgörs av förslag A nedan.

Förslag till nya skrivningar i SKOLFS 2011:159

Förslag A

En lärares kompetens är relevant för ämnet design om han eller hon

1. har behörighet i ämnet teknik i gymnasieskolan och med godkänt resultat har genomgått utbildning om 60 högskolepoäng inom design,
2. har behörighet i ämnet bild i gymnasieskolan och med godkänt resultat har genomgått utbildning om 60 högskolepoäng inom design,
3. har behörighet i ämnet industriell design i gymnasieskolan, eller
4. på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.

² <https://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser/gymnasi utbildning/gymnasieskola/sok-amnen-kurser-och-program/subject.htm?lang=sv&subjectCode=des&tos=gy>

Förslag B

En lärares kompetens är relevant för ämnet design om han eller hon

1. har behörighet i ämnet teknik i gymnasieskolan och med godkänt resultat har genomgått utbildning om 60 högskolepoäng inom design eller produktutveckling,
2. har behörighet i ämnet bild i gymnasieskolan och med godkänt resultat har genomgått utbildning om 60 högskolepoäng inom design eller produktutveckling,
3. har behörighet i ämnet industriell design i gymnasieskolan, eller
4. på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.

Förslag C

En lärares kompetens är relevant för ämnet design om han eller hon

1. har behörighet i ämnet teknik i gymnasieskolan och med godkänt resultat har genomgått utbildning om 30 högskolepoäng inom design eller produktutveckling,
2. har behörighet i ämnet bild i gymnasieskolan och med godkänt resultat har genomgått utbildning om 30 högskolepoäng inom design eller produktutveckling,
3. har behörighet i ämnet industriell design i gymnasieskolan, eller
4. på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.

Förslag A utgör Konstfacks huvudförslag. Den ändring som föreslås i förslag C är viktigast och den återfinns förstås också i förslag A.

Ann-Cathrine Andersson har deltagit i handläggningen av beslutet.

Maria Lantz
Rektor
Beslutande

Hilde Altern
Utbildningssamordnare
Föredragande

KONSTFACK

University of Arts, Crafts and Design